

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: Z-004136/2020/1090/TTA

Číslo poverenia: 1752/04
Zo dňa: 04.02.2020

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 2
Počet strán: 12
Počet príloh: 0

Z Á Z N A M o výsledku kontroly domáca opatrovatel'ská služba KA-017/2020/1110

Mestská časť Košice – Sever

Košice, júl 2020

Obsah

Zoznam použitých skratiek.....	3
Zhrnutie.....	4
1. Systém plánovania sociálnych služieb so zameraním na opatrovateľskú službu.....	5
2. Zabezpečenie dostupnosti domácej opatrovateľskej služby.....	6
3. Udržateľnosť financovania domácej opatrovateľskej služby.....	8
4. Kontroly a účinnosť plnenia cieľov pri poskytovaní domácej opatrovateľskej služby.....	11

Zoznam použitých skratiek

Skrátený názov	Úplné znenie
EÚ	Európska únia
Komunitný plán	Komunitný plán sociálnych služieb mesta Košice 2016 – 2020
KSK	Košický samosprávny kraj
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
Mestská časť, kontrolovaný subjekt	Mestská časť Košice – Sever
SR	Slovenská republika
ŠR	Štátny rozpočet
VZN č. 130	Všeobecne záväzné nariadenie mesta Košice č. 130 o úhradách, spôsobe určenia a platenia úhrad za poskytovanie sociálnych služieb v pôsobnosti územnej samosprávy mesta
VZN č. 212	Všeobecne záväzné nariadenie mesta Košice č. 212 o poskytovaní sociálnych služieb v pôsobnosti územnej samosprávy mesta Košice a určovaní úhrad za ich poskytovanie
Zákon o meste Košice	Zákon č. 401/1990 Zb. o meste Košice v znení neskorších predpisov
Zákon o sociálnych službách	Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

Zhrnutie:

Kontrola opatrovateľskej služby v mestskej časti Košice – Sever bola vykonaná na základe plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2020. Kontrola je dôležitá pre výkon verejnej politiky v sociálnej oblasti z dôvodu narastajúceho rozdielu medzi príjmami a výdavkami za vybranú sociálnu službu a tiež z dôvodu plnenia cieľov stanovených v strategických dokumentoch na národnej a miestnej úrovni v súvislosti s deinštitucionalizáciou sociálnych služieb.

Účelom kontroly bolo preveriť a vyhodnotiť poskytovanie opatrovateľskej služby ako jednej z foriem terénnych sociálnych služieb z hľadiska dostupnosti, udržateľnosti, ako aj nastavenia systému poskytovania tejto služby. Zároveň posúdiť účinnosť cieľov verejnej politiky v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby v nadväznosti na programové dokumenty na národnej a miestnej úrovni.

Predmetom kontroly bol systém plánovania sociálnych služieb so zameraním na opatrovateľskú službu, zabezpečenie jej dostupnosti, udržateľnosti financovania a kontrolu a účinnosť plnenia cieľov pri jej poskytovaní. Išlo o kontrolu výkonnosti s prvkami súladu. Pri kontrole bolo použité najmä preskúmanie dokladov a dokumentov, analytické postupy, rozhovor so zamestnancami kontrolovaného subjektu a priame pozorovanie. Kontrolovaným obdobím boli roky 2017 – 2019 a súvisiace obdobie.

Podľa štatútu mesta Košice bola mestská časť poverená vykonávaním opatrovateľskej služby pre potreby obyvateľov svojej mestskej časti a mestských častí Staré mesto, Džungľa, Kavečany, Ťahanovce a Sídliisko Ťahanovce.

Opatrovateľská služba slúžila na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzických osôb z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku v zmysle zákona o sociálnych službách.

Financovanie opatrovateľskej služby, ktorú v súlade so štatútom mesta Košice vykonávala mestská časť bolo zabezpečené z rozpočtu mesta Košice formou účelového transferu pre poverenú mestskú časť.

Z hľadiska účinnosti cieľov verejnej politiky v oblasti poskytovania domácej opatrovateľskej služby možno merateľné ukazovatele stanovené na základe plnenia kvalitatívnych kritérií a vyhodnotenia správnosti činností na vykonanie krokov nevyhnutných na dosiahnutie cieľov a priorít hodnotiť ako účinné.

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 1752/04 z 04.02.2020 vykonali:

Ing. Tomáš Tokár, vedúci kontrolnej skupiny
Ing. Milan Benko, člen kontrolnej skupiny

kontrolu domácej opatrovateľskej služby, ktorej účelom bolo preveriť a vyhodnotiť poskytovanie domácej opatrovateľskej služby ako jednej z foriem terénnych sociálnych služieb z hľadiska dostupnosti, udržateľnosti, ako aj nastavenia systému poskytovania tejto služby. Zároveň posúdili účinnosť cieľov verejnej politiky v oblasti poskytovania domácej opatrovateľskej služby v nadväznosti na programové dokumenty na národnej a miestnej úrovni a vypracovali záznam o výsledku kontroly.

Kontrola bola vykonaná v čase od 17.02.2020 do 30.06.2020 v kontrolovanom subjekte

Mestská časť Košice – Sever, Festivalové námestie 2, 040 01 Košice, IČO 00690929

za kontrolované obdobie rokov 2017 – 2019 a súvisiace obdobie v prípade potreby posúdenia objektívneho stavu.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom národnej rady č. 39/1993 Z. z. o NKÚ SR v znení neskorších predpisov a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií ISSAI (ISSAI 100 – Základné princípy kontroly verejného sektora, ISSAI 300 – Základné princípy kontroly výkonnosti a ISSAI 400 – Základné princípy kontroly súladu).

Predmetom kontroly bol systém plánovania sociálnych služieb so zameraním na opatrovateľskú službu, zabezpečenie dostupnosti opatrovateľskej služby, udržateľnosť financovania domácej opatrovateľskej služby, kontrola a účinnosť plnenia cieľov pri poskytovaní domácej opatrovateľskej služby.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Systém plánovania sociálnych služieb so zameraním na opatrovateľskú službu

V zmysle zákona o meste Košice sú mestské časti právnické osoby, ktoré za podmienok ustanovených zákonom a štatútom mesta Košice hospodária so zvereným a vlastným majetkom a so zverenými a vlastnými finančnými príjmami. Mestské časti vykonávajú samosprávu v rozsahu zverenom týmto zákonom a štatútom, vo zverenom rozsahu majú mestské časti postavenie obce. Mestské časti vykonávajú aj prenesený výkon štátnej správy v rozsahu vymedzenom zákonom, v tomto rozsahu majú mestské časti postavenie obce.

Mestská časť poskytovala opatrovateľskú službu v byte občana na základe rozhodnutia o odkázanosti, ktoré vydávalo mesto Košice. Podľa § 41 zákona o sociálnych službách druh, forma a rozsah poskytovania opatrovateľskej služby sa určili podľa stupňa odkázanosti žiadateľa. Podľa štatútu mesta Košice bola mestská časť poverená vykonávaním opatrovateľskej služby pre potreby obyvateľov svojej mestskej časti a mestských častí Staré mesto, Džungľa, Kavečany, Ťahanovce a Sídlisko Ťahanovce. Poskytovala sa v pracovných dňoch, v čase od 7,00 hod. do 17,00 hod. Pri poskytovaní opatrovateľskej služby po 17-tej hodine v pracovných dňoch, maximálne do 20,00 hod., v čase od 6,00 hod. do 7,00 hod. sa suma dennej úhrady zvýšila o 25 %. Minimálny počet hodín opatrovateľskej služby bol 20 hodín v kalendárnom mesiaci, pričom minimálny denný rozsah boli 2 hodiny.

Opatrovateľská služba slúžila na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzických osôb z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku v zmysle prílohy č. 4 zákona o sociálnych službách. Rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu bolo podmienkou pre uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby. Opatrovateľská služba je forma sociálnej služby, ktorá sa poskytuje priamo v domácnosti klientov. Zamestnanci zabezpečujúci opatrovateľskú službu (opatrovateľky, administratívni zamestnanci a vodič) boli zamestnancami mestskej časti.

Kontrolovaný subjekt informoval verejnosť o možnostiach využitia sociálnej služby na svojej internetovej stránke.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Komunitný plán vypracovalo mesto Košice a predložilo na schválenie mestskému zastupiteľstvu v Košiciach. Mestské zastupiteľstvo v Košiciach uznesením č. 749 z 24.04.2017 schválilo komunitný plán. Komunitný plán bol predložený na KSK osobne dňa 17.07.2018.

Mestské zastupiteľstvo v Košiciach uznesením č. 292 z 12. - 13. decembra 2019 schválilo aktualizáciu komunitného plánu. Aktualizovaný komunitný plán bol predložený na KSK osobne dňa 18.02.2020.

Komunitný plán bol dokument, ktorý slúžil pre plánovanie rozvoja v oblasti sociálnych služieb celého územia mesta Košice, ktorý vychádzal z cieľov programu rozvoja mesta, ktoré ďalej konkretizoval a rozpracovával. Bol východiskom pre plánovanie rozvoja sociálnych služieb mestských častí, poskytovateľov sociálnych služieb zriadených mestom Košice ale tiež aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb. Komunitný plán obsahoval všeobecnú, analytickú, strategickú a realizačnú časť. Dokument bol verejne prístupný na internetovej stránke mesta Košice.

Pri tvorbe komunitného plánu mesto Košice vychádzalo z viacerých podkladov a to najmä:

- z aktuálnych demografických údajov,
- z vlastných prehľadov o finančných nákladoch na jednotlivé služby, štatistik o počte žiadostí a počte vydaných rozhodnutí,
- mesto Košice spolupracovalo s 22 mestskými časťami a monitorovalo dopyt po konkrétnych sociálnych službách na území mesta a zapracovávalo ich požiadavky do svojich strategických dokumentov,
- z požiadaviek jednotlivých mestských častí na zabezpečenie finančných zdrojov na opatrovateľskú službu.

Kontrolná skupina NKÚ SR nehodnotila adekvátnosť stanovenia cieľov a priorít rozvoja domácej opatrovateľskej služby uvedených v komunitnom pláne (či boli ciele jednoznačne stanovené, konkrétne, merateľné a reálne splniteľné), z dôvodu, že ich stanovilo mesto Košice, ktoré nebolo kontrolovaným subjektom.

2. Zabezpečenie dostupnosti domácej opatrovateľskej služby

Evidenciu žiadostí o poskytnutie sociálnej služby v zmysle platnej legislatívy viedlo mesto Košice. Doručené žiadosti boli zaregistrované v registratúrnom systéme mesta v zmysle interných smerníc mesta Košice.

Zo strany občanov mesta Košice boli definované požiadavky formou doručenia žiadosti o vystavenie rozhodnutia o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu a žiadosti o zabezpečenie sociálnej služby. Doručené žiadosti boli vybavované v lehote do 30 dní, po doručení kompletnej dokumentácie k žiadosti. Klient si sám vyberal poskytovateľa sociálnej služby, ktorému bola následne spisová dokumentácia odstúpená mestom Košice.

Tabuľka č. 1 Prehľad o počte nových prijímateľov, ktorým mestská časť zabezpečila domácu opatrovateľskú službu v rokoch 2017 – 2019

Rok	Počet novoprijatých klientov spolu	z toho: vybavenie žiadostí od jej doručenia do začatia poskytovania služby			Priemerný počet dní na vybavenie jednej žiadosti od jej doručenia do začatia poskytovania služby
		do 30 dní	nad 30 dní do 60 dní	nad 60 dní	
2017	40	40	0	0	3
2018	35	35	0	0	4
2019	46	46	0	0	3

Zdroj: interná evidencia mestskej časti

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

V roku 2017 podalo 40 osôb žiadosť o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, ktorú adresovali mestskej časti. Kontrolovaný subjekt uzatvoril v roku 2017 zmluvy s prijímateľmi a následne poskytol 40 fyzickým osobám domácu opatrovateľskú službu v priemere do troch dní odo dňa doručenia žiadosti.

V roku 2018 podalo 35 osôb žiadosť o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby. Kontrolovaný subjekt uzatvoril v roku 2018 so všetkými žiadateľmi zmluvu o poskytovaní sociálnej služby a začal im túto službu poskytovať v priemere do štyroch dní odo dňa doručenia žiadosti.

V roku 2019 podalo žiadosť o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby 46 osôb. Mestská časť uzatvorila s týmito žiadateľmi zmluvu o poskytovaní sociálnej služby v tom istom roku. Kontrolovaný subjekt začal poskytovať prijímateľom sociálnu službu terénnou formou v domácom prostredí v priemere do troch dní odo dňa doručenia žiadosti.

VZN č. 130 prijatého uznesením mestského zastupiteľstva v Košiciach č. 372/2012 v znení zmien a doplnkov prijatých uznesením mestského zastupiteľstva v Košiciach č. 801/2013, uznesením mestského zastupiteľstva v Košiciach č. 283/2015 z 14.12.2015 a uznesením mestského zastupiteľstva v Košiciach č. 435/2016 z 13.06.2016. Toto VZN nadobudlo účinnosť 01.10.2012.

Mestské zastupiteľstvo v Košiciach uznesením č. 206 z 03.10.2019 schválilo VZN č. 212 Toto VZN upravovalo poskytovanie sociálnych služieb v pôsobnosti územnej samosprávy mesta Košice a určilo úhrady za ich poskytovanie podľa zákona o sociálnych službách. Týmto nariadením sa zrušilo VZN č. 130. VZN mesta Košice č. 212 nadobudlo účinnosť 01.01.2020.

Spomenuté VZN boli záväzné pre mestské časti.

Úhrada za opatrovateľskú službu v kalendárnom mesiaci sa určila podľa rozsahu poskytovaných úkonov v prepočte podľa prílohy č. 1 VZN č. 130 za každú začatú hodinu. Suma dennej úhrady pri poskytovaní služby mimo pracovných dní v čase od 7,00 do 17,00 hod. sa zvýšila o:

- 25 % pri poskytovaní služby po 17,00 hod. v pracovných dňoch maximálne však do 20.00 hod. a v čase od 6,00 hod do 7.00 hod.,
- 50 % pri poskytovaní služby počas soboty, nedele, sviatkov a dní pracovného pokoja.

Úhradu za opatrovateľskú službu platil prijímateľ alebo iná fyzická osoba podľa § 73 ods. 10 zákona o sociálnych službách za kalendárny mesiac, v ktorom sa jej opatrovateľská služba poskytla, najneskôr do 15. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca doručenu poštovou poukážkou alebo priamo do pokladne, prípadne bankovým prevodom na účet mestskej časti. Nastavenie úhrad za poskytovanie domácej opatrovateľskej služby mestskej časti a spôsob jej určenia bol v súlade s § 72 ods. 2 zákona o sociálnych službách.

Tabuľka č. 2 Počet prijímateľov domácej opatrovateľskej služby podľa stupňov odkázanosti v rokoch 2017 - 2019

Ukazovateľ	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
Počet prijímateľov, ktorým bola poskytnutá opatrovateľská služba	149	155	153
z toho podľa stupňa odkázanosti:			
II. stupeň	9	15	10
III. stupeň	30	31	25
IV. stupeň	52	52	61
V. stupeň	34	31	34
VI. stupeň	24	26	23

Zdroj: interná evidencia mestskej časti

Mestská časť poskytla domácu opatrovateľskú službu v roku 2017 spolu 149 klientom, v roku 2018 spolu 155 klientom a v roku 2019 spolu 153 klientom podľa stupňa odkázanosti. V kontrolovanom období bola opatrovateľská služba poskytnutá novým klientom vo väčšine prípadov v inom rozsahu, na aký mali klienti nárok v zmysle stupňa odkázanosti.

Podľa vyjadrenia mestskej časti, dôvodom poskytnutia sociálnej služby v inom rozsahu hodín, ako mal klient nárok, bola požiadavka klienta.

Mestská časť neposkytovala finančný príspevok neverejnemu poskytovateľovi domácej opatrovateľskej služby. V prípade, že opatrovateľskú službu zabezpečoval neverejný poskytovateľ, finančný príspevok podľa § 75 ods. 1 zákona o sociálnych službách poskytlo mesto. Mesto Košice poskytlo finančný príspevok neverejným poskytovateľom domácej opatrovateľskej služby v roku 2017 v sume 708 500,00 eur, v roku 2018 v sume 928 194,00 eur a v roku 2019 v sume 1 210 000,00 eur.

Mesto Košice, ani mestské časti, ktoré podľa štatútu mesta Košice zabezpečovali opatrovateľskú službu neboli zapojené do národného projektu na podporu opatrovateľskej služby a z toho dôvodu nečerpali zdroje z EÚ. Opatrovateľská služba, ktorú v súlade so štatútom mesta Košice vykonávala mestská časť bola financovaná z rozpočtu mesta Košice formou účelového transferu pre poverenú mestskú časť.

3. Udržateľnosť financovania domácej opatrovateľskej služby

Mestská časť mala vypracovaný a schválený rozpočet na roky 2017, 2018 a 2019. V rámci programového rozpočtu bola opatrovateľská služba zahrnutá v programe 6 – Sociálne služby, podprograme 6.1 – Staroba, prvku 6.1.3 – Opatrovateľská služba v byte občana. Všetky výdavky na tento prvok boli plánované zo zdroja 41- vlastné príjmy.

Plánovaný počet prijímateľov opatrovateľskej služby bol v roku 2017 - 140, v roku 2018 – 130 a v roku 2019 – 120. Náklady na tento prvok boli plánované v roku 2017 – 534 100,00 eur, v roku 2018 – 558 150,00 eur, v roku 2019 – 716 146,00 eur. Príjmy v tomto prvku boli plánované v sume 477 288,00 eur v roku 2017, 539 498,00 eur v roku 2018, 696 900,00 eur v roku 2019.

Bežné výdavky na opatrovateľskú službu v kontrolovanom období boli financované najmä z bežného transferu z rozpočtu mesta Košice. V roku 2017 tento transfer pokryl 73,60 % výdavkov, v roku 2018 to bolo 79,00 % a v roku 2019 84,60 %. Podiel pokrytia výdavkov z príjmov od klientov bol v roku 2017 16,80 %, v roku 2018 16,50 % a v roku 2019 13,10 %. Rozdiel medzi príjmami a výdavkami bol hradený z prostriedkov mestskej časti, v roku 2017 to bolo vo výške 24 698,00 eur, v roku 2018 v sume 879,00 eur. V roku 2019 už boli príjmy vyššie ako výdavky.

Finančné prostriedky na opatrovateľskú službu poskytovalo mesto Košice na základe žiadosti mestskej časti, v ktorej bol uvedený rozsah poskytovanej opatrovateľskej služby na rok v hodinách. Mesto Košice malo stanovenú hodinovú sadzbu, podľa ktorej vypočítalo výšku príspevku pre mestskú časť. Rozsah poskytovanej opatrovateľskej služby mestská časť v priebehu roka aktualizovala.

Tabuľka č. 3 Prehľad o príjmoch a výdavkoch verejných poskytovateľov domácej opatrovateľskej služby v rokoch 2017 – 2019 v eurách

Ukazovateľ	k 31.12.2017	k 31.12.2018	k 31.12.2019
Príjmy spolu	503 424,00	554 592,00	721 810,00
z toho:			
- bežné transfery zo ŠR	0,00	0,00	0,00
- kapitálové transfery zo ŠR	0,00	0,00	0,00
- z rozpočtu obcí	388 763,00	438 887,00	608 400,00
- zo zaplatenej dohodnutej ceny	88 944,00	91 631,00	94 093,00
- Iné príjmy	25 717,00	24 074,00	19 317,00
- sponzorské dary, verejné zbierky	0,00	0,00	0,00
Výdavky spolu	528 122,00	555 471,00	719 205,00
z toho:			
- mzdy	343 881,00	357 568,00	459 092,00

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

- odvody	117 500,00	122 056,00	157 819,00
- tovary a služby	61 339,00	71 462,00	91 364,00
- bežné transfery	5 402,00	4 385,00	10 930,00
- kapitálové výdavky	0,00	0,00	0,00

Zdroj: finančné výkazy mestskej časti

Najväčšiu časť výdavkov tvorili mzdy a odvody, ktoré v roku 2017 tvorili 87,30 % podiel. V nasledujúcich rokoch sa tento podiel znížil len nepatrne, v roku 2018 na 86,30 % a v roku 2019 na 85,80 %. Zvýšil sa podiel výdavkov na tovary a služby z 11,60 % v roku 2017 na 12,70 % v roku 2019.

V tabuľke č. 3 je uvedené vyčíslenie zdrojov alokovaných z podielových daní do sociálnej oblasti a zároveň na poskytovanie domácej opatrovateľskej služby.

Tabuľka č. 4 Výdavky na sociálne služby v rokoch 2017 - 2019

Ukazovateľ	k 31.12.2017	k 31.12.2018	k 31.12.2019
Výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve (v eur.)	507 980,00	522 869,00	648 992,00
Výdavky na sociálne služby* (v eur.)	706 564,82	753 657,07	963 658,99
z toho:			
výdavky na opatrovateľskú službu (v eur.)	528 122,19	555 471,88	719 204,81
Podiel výdavkov na sociálne služby na výnose dane z príjmov	-	-	-
Podiel výdavkov na opatrovateľskú službu na výnose dane z príjmov	-	-	-
Počet obyvateľov mestskej časti vo veku 62+**	4473	4752	4984
Podiel výdavkov na sociálne služby na jedného obyvateľa vo veku 62+	-	-	-

Zdroj: finančné výkazy mestskej časti

Výnos dane z príjmov poukázaný mestskej časti vzrástol v kontrolovanom období o 27,80 %, výdavky na sociálne služby o 36,30 % a výdavky na opatrovateľskú službu o 36,20 %. Výdavky na sociálne služby a výdavky na opatrovateľskú službu uvedené v tabuľke zahŕňajú aj výdavky na obyvateľov ostatných mestských častí, ktorým túto službu poskytuje kontrolovaný subjekt. Z toho dôvodu nie je v tabuľke vyčíslený podiel výdavkov na sociálne služby a podiel výdavkov na opatrovateľskú službu na výnose dane z príjmov. Taktiež tam nie je vyčíslený podiel výdavkov na sociálne služby na jedného obyvateľa vo veku 62+, pretože v tabuľke uvedený počet obyvateľov mestskej časti vo veku 62+ neobsahuje obyvateľov ostatných mestských častí.

Mesto Košice, ako poskytovateľ sociálnej služby poskytlo mestskej časti, ktorá je poverená vykonávaním opatrovateľskej služby, financie na plné vykrytie rozdielu medzi príjmami od klientov a nákladmi na opatrovateľskú službu až v roku 2019.

Mestská časť evidovala k 31.12.2017 spolu 116 pohľadávok z úhrad za opatrovateľskú službu v sume 7 888,12 eur, z toho po lehote splatnosti v sume 2 203,77 eur. K 31.12.2018 sa počet pohľadávok znížil na 107 v sume 7 829,48 eur, z toho po lehote splatnosti v sume 2 436,21 eur. Na konci roka 2019 mestská časť evidovala 124 takýchto pohľadávok v sume 9 459,95 eur, z toho v sume 3 125,14 eur po lehote splatnosti. Mestská časť vymáhala tieto pohľadávky výzvami na úhradu a tiež prihlásením pohľadávky v dedičskom konaní.

V roku 2017 bola priemerná mzda opatrovateliek 548,00 eur. V roku 2018 sa zvýšila na 627,00 eur a v roku 2019 dosiahla 791,00 eur. Pre potreby kontroly bola priemerná mesačná mzda vypočítaná ako mzdové náklady vrátane všetkých príplatkov a odmien bez poistného a odvodov za príslušný rok delene počet opatrovateliek prepočítaný na plne zamestnaných za rok, pričom výška takto vypočítanej priemernej mesačnej mzdy mohla byť ovplyvnená rôznym rozsahom pracovných úväzkov.

Tabuľka č. 5 Prehľad ekonomicky oprávnených nákladov na poskytovanie domácej opatrovateľskej služby v rokoch 2017 – 2019 v eurách

Ukazovateľ	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Index 2019/2017
Celkové výdavky spolu	528 122,00	555 471,00	719 205,00	1,36
Ekonomicky oprávnené náklady spolu	510 520,05	537 893,39	710 063,63	1,39
v tom:				
mzdy, platy a ostatné osobné vyrovnania vo výške, ktorá zodpovedá výške platu a ostatných osobných vyrovnaní podľa osobitného predpisu	343 949,44	359 421,93	466 188,56	1,36
poistné na verejné zdravotné poistenie, poistné na sociálne poistenie a povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie platené zamestnávateľom v rozsahu určenom podľa písmena a)	116 981,50	121 142,18	160 451,59	1,37
tuzemské cestovné náhrady	2 500,00	2 870,00	2 496,38	1,00
výdavky na energie, vodu a komunikácie	748,53	798,05	661,81	0,88
výdavky na materiál okrem reprezentačného vybavenia nových interiérov	889,13	4 072,26	14 515,63	16,33
dopravné	1 436,69	2 152,67	2 234,29	1,56
výdavky na rutinnú údržbu a štandardnú údržbu okrem jednorazovej údržby objektov alebo ich častí a riešenia havarijných stavov	0,00	45,00	0,00	0,00
nájomné za prenájom nehnuteľnosti alebo inej veci okrem dopravných prostriedkov a špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky, náradia a materiálu najviac vo výške obvyklého nájomného, za aké sa v tom čase a na tom mieste prenechávajú do nájmu na dohodnutý účel veci toho istého druhu alebo porovnateľné veci	0,00	0,00	0,00	0,00
výdavky na služby	38 156,36	42 550,14	52 129,71	1,37
výdavky na bežné transfery v rozsahu vreckového podľa osobitného predpisu, odstupného, odchodného, náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu	5 402,40	4 385,16	10 929,66	2,02
odpisy hmotného majetku a nehmotného majetku podľa účtovných predpisov, o ktorom poskytovateľ sociálnej služby účtuje a odpisuje ho ako účtovná jednotka; odpis hmotného majetku, ktorým sú novoobstarané stavby, byty a nebytové priestory užívané na účely poskytovania sociálnych služieb v zariadeniach alebo ich technické zhodnotenie, najviac vo výške obvyklého nájomného, za aké sa v tom čase a na tom mieste prenechávajú do nájmu na dohodnutý účel veci toho istého druhu alebo porovnateľné veci	456,00	456,00	456,00	1,00
Priemerné ekonomicky oprávnené náklady na hodinu a klienta	6,24	6,87	8,83	1,42
Priemerná hodinová úhrada klienta	1,09	1,17	1,17	1,07

Spoluúčasť klienta na výdavkoch v percentách	17,47 %	17,03 %	13,25 %	0,76
Počet odpracovaných hodín zamestnancov opatrovateľskej služby za rok	88176	85969	88425	1,00
Priemerná hodinová mzda zamestnancov opatrovateľskej služby za rok	3,90	4,18	5,27	1,35

Zdroj: finančné výkazy mestskej časti

Výdavky na energie, vodu a komunikácie pozostávali z výdavkov na mobilný telefón používaný na komunikáciu s klientmi a z výdavkov na zasielanie poštových poukázok klientom.

Počet zamestnancov poskytujúcich domácu opatrovateľskú službu sa v priebehu kontrolovaného obdobia menil len v malom rozsahu. V roku 2017 bol počet zamestnancov poskytujúcich opatrovateľskú službu v priebehu sledovaného roku prepočítaný na plne zamestnaných 52,3 (podľa dĺžky týždenného pracovného času), z toho na plný úväzok 51,6, v roku 2018 sa počet zamestnancov zvýšil na 54, z toho na plný úväzok ich pracovalo 53. V roku 2019 sa počet zamestnancov zvýšil na 53,1, z toho na plný úväzok 51,6. Počet zamestnancov sa menil adekvátne k počtu klientov v jednotlivých rokoch.

Všetky opatrovateľky spĺňali kvalifikačné predpoklady a zúčastňovali sa na kontinuálnom vzdelávaní, ktoré zabezpečil zamestnávateľ. V roku 2018 a 2019 to boli skupinové supervízie v zmysle zákona o sociálnych službách, ktoré vykonali externé firmy. Mestská časť poskytla opatrovateľkám pre výkon opatrovateľskej služby oblečenie a hygienické potreby. V kontrolovanom období neboli zamestnancom poskytujúcim opatrovateľskú službu poskytované nepeňažné zamestnanecké výhody.

Pri kontrole NKÚ SR boli skontrolované výkazy o poskytnutej opatrovateľskej službe za jednotlivé mesiace. Bolo zistené, že rozsah práce jednotlivých ošetrovateľov bol v súlade so zmluvami o poskytnutí opatrovateľskej služby. Výkazy boli podpísané ošetrovateľmi a klientami. Rozsah prác a hodín poskytovania opatrovateľskej služby bol v zmluve uvedený podľa toho, ako bol uvedený v žiadosti klienta. Tento rozsah sa v niektorých prípadoch líšil od rozhodnutí o odkázanosti na sociálnu službu.

4. Kontroly a účinnosť plnenia cieľov pri poskytovaní domácej opatrovateľskej služby

Za kontrolované obdobie bola vykonaná kontrola Útvorom hlavného kontrolóra mesta Košice. Kontrola hospodárnosti, účelnosti, účinnosti a efektívnosti pri vynakladaní finančných prostriedkov z rozpočtu mesta na opatrovateľské a prepravné služby podľa zákona o sociálnych službách bola vykonaná v dobe od 23.03.2017 do 05.04.2017 za obdobie roka 2016. Súčasťou kontroly bola aj kontrola poskytovania opatrovateľskej služby mestskou časťou. Vykonanou kontrolou neboli zistené nedostatky. Vzhľadom k tomu, že zo strany mesta nedochádzalo k plnému vykrytiu rozdielu medzi príjmami od klientov a nákladmi na opatrovateľskú službu, ako aj z dôvodu zvýšenia tarifných plátov zamestnancov v roku 2017 o 4,00 %, odporučila kontrola navýšenie účelového transferu.

Dňa 21.05.2018 bola na Magistráte mesta Košice vykonaná prokurátorská previerka stavu zákonnosti v postupe a rozhodovaní v konaní o poskytovaní sociálnych služieb podľa zákona o sociálnych službách. Kontrolu vykonala Okresná prokuratúra Košice II. Preverovaným obdobím bolo obdobie od 01.01.2017 do 31.12.2017. Previerkou bolo zistené, že správny orgán v preskúmaných rozhodnutiach rozhodoval o odkázanosti na sociálnu službu s posudzovanými ustanoveniami zákona o sociálnych službách. Okresná prokuratúra Košice II neprijala žiadne opatrenie prokurátora.

Mestská časť mala vypracovaný a schválený rozpočet na roky 2017, 2018 a 2019. Programový rozpočet obsahoval v kapitole 6.1.3 merateľné ukazovatele o oblasti poskytovaní opatrovateľskej služby v byte občana. Tieto ukazovatele boli pravidelne vyhodnocované v hodnotiacej správe k programovému rozpočtu.

Kontrolovaný subjekt mal zabezpečené poskytovanie opatrovateľskej služby z finančného hľadiska príjmami z mesta Košice.

Z hľadiska účinnosti cieľov verejnej politiky v oblasti poskytovania domácej opatrovateľskej služby možno merateľné ukazovatele stanovené na základe plnenia kvalitatívnych kritérií a vyhodnotenia správnosti činností na vykonanie krokov nevyhnutných na dosiahnutie cieľov a priorít hodnotiť ako účinné.

Kontrolovanému subjektu bol ponechaný výtlačok č. 2 záznamu o výsledku kontroly.

Kontrolovaný subjekt vyhlasuje, že bola poskytnutá súčinnosť v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a boli poskytnuté všetky požadované doklady a informácie.

Kontrolovaný subjekt potvrdzuje, že kontrolná skupina NKÚ SR vrátila všetky zapožičané doklady.

Kontrolovaný subjekt vyhlasuje, že na najbližšom zasadnutí zastupiteľstva informuje o výsledku kontroly zastupiteľstvo v mestskej časti Košice – Sever. Zároveň podá informáciu formou výpisu z uznesenia zastupiteľstva o prerokovaní výsledkov kontroly.

Za kontrolnú skupinu dňa 28.07.2020

Ing. Tomáš Tokár
vedúci kontrolnej skupiny

Ing. Milan Benko
člen kontrolnej skupiny

.....

S obsahom záznamu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa 30.07.2020

Ing. František Ténai, MBA
starosta mestskej časti

.....